

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2016/17:1085

av **Mathias Sundin m.fl. (L)**

Utred expertskattens konstruktion och funktion

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att expertskattens konstruktion och funktion bör utredas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi lever i en allt mer globaliserad värld. För att bibehålla en konkurrenskraftig svensk ekonomi är det viktigt att vi anpassar oss till en modern internationell arbetsmarknad. År 2001 införde regeringen Persson en ”expertskatt” som innebar skattelättnader för de experter och spetskompetenta människor som väljer att arbeta i Sverige. Expertskatten utvecklades av alliansregeringen 2012, men det är fortfarande för få människor som omfattas av reglerna. Särskilt inte ur ett internationellt perspektiv. Mer fördelaktiga regler i länder i vårt närområde gör dessa mer attraktiva än Sverige när företag väljer plats för nyetablering, och därför bör expertskatten moderniseras.

Ett exempel är Danmark, där expertskatten är betydligt mer generös. Alliansens förbättring av lagen 2012 har visserligen lett till att antalet personer med expertskatt har ökat, men i jämförelse med Danmark är det fortfarande få som omfattas av reglerna. I Danmark var det 2012 cirka 4 500 personer som fick expertskatt, vilket ska jämföras med ca 600 personer i Sverige 2014 (av de totalt ca 1 000 verksamma utländska experterna). Särskilt påtaglig är skillnaden när det gäller utländska forskare. I Danmark var det 2012 ca 1 850 verksamma forskare, vilket är 10 gånger fler än i Sverige, detta trots att den svenska ekonomin är dubbelt så stor som den danska.

Den svenska expertskatten gäller i tre år, medan den danska gäller i 5 år. Sverige ligger lågt även jämfört med andra OECD-länder. Portugal och Nederländerna har en gräns på 10 år, och Belgien och Polen helt struntat i begränsning. Danska medborgare som bott utomlands i mer än 10 år och flyttar tillbaka kan också åtnjuta expertskatt, något som inte svenska hemvändare kan. Inkomstgränsen för att godkännas som nyckelperson är betydligt högre i Sverige än i Danmark, och där infaller expertskatten

vid 76 procent av den svenska arbetskraftskostnaden (83 300 SEK jämfört med 110 000 SEK i Sverige). De danska expertskattereglerna är mer generösa än motsvarande svenska regler när det gäller kategorin forskare. Prövningen i Danmark utgår från OECD:s riktlinjer för grundforskning och tillämpad forskning. Detta innebär i praktiken att det i Danmark räcker att forskaren har en doktorexamen, medan det enligt praxis i Sverige förutom avlagd doktorexamen också krävs två års postdoktoral tjänstgöring för att skattelättnad ska medges.

Det finns även mer administrativa problem med det svenska systemet. Skatteutskottet pekar i en rapport från 2014 på problemet med bristande förutsägbarhet kring expertskatten och att detta leder till att utgången av ansökan inte kan förutses. Exempelvis uppger svenska universitet och högskolor att reglerna är problematiska då man inte vill erbjuda anställningar under falska premisser.

Med dagens flyktingströmmar kan expertskatten bli ett sätt att ta vara på nyanländas kompetens. Men då måste reglerna bli mer tillåtande och bättre på att ta vara på resurserna.

Allting tyder på att konkurrensen mellan länderna om utländsk spetskompetens kommer att öka, och det är sannolikt att trenden med allt förmånligare villkor för utländska forskare, experter och nyckelpersoner fortsätter. För att stärka Sverige i den globala ekonomin behövs reformer som gör det enklare att attrahera talanger och experter. En reformerad expertskatt kan vara en sådan reform.

Riksdagen bör därför tillkännage för regeringen att expertskattens konstruktion och funktion bör utredas i syfte att stärka förmågan för verksamheter i Sverige att rekrytera utländska nyckelpersoner.

Mathias Sundin (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Maria Weimer (L)

Tina Acketoft (L)

Mats Persson (L)